SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1379

av Larry Söder (KD)

Inkomstgränsen för rättshjälp

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en höjning av inkomstgränsen för rättshjälp och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En rättslig tvist kan vem som helst hamna i och då uppstår ofta kostnader. Genom s.k. rättshjälp är det möjligt att få ersättning från staten för en del av kostnaderna som uppstår. Förutsättningarna för detta regleras i rättshjälpslagen. Huvudregeln är att det i första hand är det privata rättsskyddet som ska utnyttjas, normalt sett den rättsskyddsförsäkring som finns via hemförsäkringen. Först i andra hand kan det bli aktuellt att få hjälp från staten.

Syftet med rättshjälp är att upprätthålla principen om allas likhet inför lagen och att ingen av ekonomiska skäl ska vara förhindrad att ta tillvara sin rätt i domstol. Mot bakgrund av det är rätten till rättshjälp begränsad till dem som saknar tillräckliga ekonomiska medel att själva bekosta en rättsprocess. Det finns därför en inkomstgräns i 6 § rättshjälpslagen som säger att sökandes ekonomiska underlag inte får överstiga 260 000 kronor per år. Summan är en inkomstgräns för när rättshjälp får beviljas.

I förarbetena till rättshjälpslagen konstateras att denna inkomstgräns bör ses över vart tredje år och att den inte bör sättas så lågt att rättshjälpen endast kommer de allra

fattigaste till hjälp. Citat: ”… självklart måste bevakas att beloppet justeras om penningvärdets förändringar eller andra faktorer ger skäl för detta.” (prop. 1996/97:9 s. 111). Men för närvarande har inte inkomstgränsen höjts på över 25 år, sedan 1 april 1999.

Mot bakgrund av detta anser Kristdemokraterna att inkomstgränsen för att kunna få rättshjälp måste höjas. Frågan hänger ihop med att upprätthålla rättssäkerheten men också allmänhetens förtroende för rättssystemet och rättsskipningen. Kostnadsfrågan och att man inte överhuvudtaget har råd med ett juridiskt ombud ska inte få utgöra ett hinder för att inleda en rättsprocess och få sin sak prövad.

Larry Söder (KD)